

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XXVIII. Praeceptum Ludovici Pij Imperatoris pro monasterio Montisolivi in
dioecesi Carcassonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

quislibet exactor judicarius potestatis, de carris, vel fagmariis, seu navigiis, vel de quilibet commercio, undeconque videlicet fucus teloneum exigere potest, nullum telonem accipere vel exigere presumat. Naves vero tres, quae sive perfumer Ligeris sive per cetera fluminia ob utilitatem & necessitatem ipsius monasterii discurrent, ad quasunque civitates, castella, aut portus, vel cetera loca accessum habuerint, nullus ex eis aut hominibus qui eas praevident ullum telonem aut ripaticum, aut pontaticum, aut portaticum, aut salutaticum, aut celsipaticum, aut canaticum, aut lundaticum, aut traniaticum, aut pulveratum, aut ullum occursum, vel ullum censum, aut ullam reditibitionem accipere vel exigere audeat; sed licitum sit, absque aliquo illicita contrariaete vel detentione, per hanc nostram auctoritatem naves tres, & homines qui eas praevidere debent, cum quod deferunt, per universum imperium nostrum libertate ac securitate ite & redire. Et si aliquas moras in quolibet loco fecerint, aut aliquid mercati fuerint aut vendiderint, nihil ab eis prosit, ut dictum est, exigatur. Hac vero autoritatem ut plenior obtineat vigorem, & a fidelibus nostris certius credatur & diligentius conservetur, de annuli nostri impressione subter sigillari iussim.

Datum v. i. Idus Ianuarij anno Christo propria-
tio primo Imperij Domni Ludovici serenissimi
Augusti, Indictione v. i. i.

Aetum Aquitigrani palatio regio in Dei nomine
feliciter. Amen.

X X V I I.

*Privilegium Ludovici Pij Imperatoris de
quinque navibus Ecclesiae Viennensis.*

An. 815.
Ex chartu-
lario Eccle-
sie Vien-
ensis.

In nomine Domini Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi. Hludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus omnibus Episcopis, Abbatibus, Ducibus, Comitibus, Vicariis, Centenariis, Actionariis, Teloneatis, seu omnibus rem publicam procurantibus. Notum sit quia nos, deprecante Bernardo Viennensis Ecclæsia Episcopo, quæ est construæta in honore sancti Mauricij, præ mercedis nostræ argumento, seu pro utilitate fratrum ibidem Domino familiantium, ei concessimus naves quinque per diversa flumina, Rhodanum scilicet & Segoniam, ad sua negotia deferenda. Vnde vobis præcipimus atque mandamus ut neque vos neque juniories vestri ullum teloneum aut ripaticum seu portatum, vel etiam cespiticum, nec canonicum vel salutaticum, nec ulla reditib[us] ob eadem praedito numero navium exigere vel exactare praesumatis, quatenus per hanc nostræ præceptiōis auctoritatem, ut prædictum, ob utilitatem fratrum ibidem Deo servientium liberius securiusque negotia sua vestro simul fulti auxilio & munimine peragere valeant. Et ut haec auctoritas vestris certiusque credatur, de anulo nostro subter justissimi signari.

Signum Hludovici serenissimi Augusti.
Ibbo ad vicem Helisachar recognovi.

Data 1°. Idus Junij anno secundo Christi
proprio imperij Domni Hludovici serenissimi
Augusti, Indictione VIII.

Aetum Aquisgrani palatio regio in Dei nomine
feliciter. Amen.

XXVIII.

*Præceptum Ludovici Pj Imperatoris pro
monasterio Montisoli in diœcese
Carcassonensis.*

In nomine Domini Dei & salvatoris nostri Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Cum petitionibus fervorum Dei iustis & rationabilibus divini cultus amore favemus, superna nos gratia muniri non dubitamus. Proinde noverit omnium fidelium nostrorum tam praesentium quam & futurorum sagacitas quia vir venerabilis Olomundus Abbas ex monasterio quod nuncupatur Malasti, quod est situm in territorio Carcassonense super fluvium Duranum, constitutum in honore sancti Ioannis Baptista, obtulit obutibus nostris quindam auctoritatem Domini & genitoris nostri Karoli pia recordationis serenissimi Augusti, in qua etiam insertum qualiter idem Olomundus ipsum monasterium novo confixisset opere, & posterum ejus defensionem vel propter pravorum horum illicitissimae infestations in manu ejusdem Domini Imperatoris una cum monachis ibi degentibus se commendavit, ut sub ejus tutione licuisset eis cum rebus & hominibus eorum quiete vivere ac residere; & deprecatus est clementiam nostram ut praedictum monasterium una cum cellula que nuncupatur sancti Martini, praedicto monasterio subiecta, que est situm in eodem pago super rivulum Lampis, qui est constituta in honore sancti Martini Confessoris cum rebus, hominibus, & adiacentis sive terminis suis, sub nostra fulciperemus defensione & immunitatis tutione. Cuius precibus ob amorem Dei & reverentiam divini cultus libenter auctem accommodate placuit, & hoc nostra auctoritas praecipuum immunitatis acque tutitionis gratia fieri decrevimus; per quod praincipium atque jubemus ut nullus iudex publicus vel quislibet ex iudicaria potestate in Ecclesiis, vel locis aut agros, seu reliquas possessiones praediis monasterij, quas moderno tempore iustè & rationabiliter possidet, vel quas etiam deinceps in iure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augeri, acauas audiendas, vel frena exigenda, aut maniones vel paratas facienda, aut fidejussiones kendos, aut homines monasterij tam ingenuam quam & servos super terram ipsius commandementis iustè distringendos, nec ullas redhibitiones alicuius occasione requiredandas, nostris & futuris temporibus ingredi audierit, vel ea quae súp̄ morata sunt penitus exigere praesumat; & quicquid de rebus prefatis monasterij fiscis spes poterat, totum nos pro aeterna remuneracione prefato monasterio concedimus, ut in alimonia pauperum & stipenda monachorum ibidem Deafamantium perpetuo proficiat in augmentum.

*ostri An. 815.
Ex archi-
pro- vo monas-
tibus terij Mos-
ultus tisoliya.*

Et quandoquidem divina vocatione supradictus Abbas vel successores ejus de hac luce migraverint, quandiu ipsi monachi inter se tales invenire potuerint qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, per hanc nostram auctoritatem & consensum licentiam habent eligendi Abbates; quatenus ipsos monachos, qui ibidem Deo famulantur, pro nobis & conjugi proleque nostra aequa stabilitate totius imperii nostri à Deo nobis concessi, ejusque clementissima miseratione per immensum confervandi, Domini immanem clementiam jugiter exorare delectet. Hanc itaque auctoritatem, ut pleniorum in Dei nomine obtineat vigorem, & à fidibus sancte Dei Ecclesie & nostris verius creditur & diligenter conservetur, manu propria subter firmavimus & anuli nostri impressio ne signari jussimus.

Signum Ludovici serenissimi Imperatoris.
Ducanus Diaconus ad vicem Heliachar re cognovit.

Datum VI. Idus Decembri anno Christi proprio secundo imperij Domini Ludovici piaissimi Augusti, Indictione octava.

Actum Aquisgranii palatio regio in Dei nomine feliciter. Amen.

XXIX.

Preceptum Ludovici Pij Imperatoris pro monasterio sancti Hilarii in diocesi Carcassonenſi.

Ex archiv. S. Hilarii.
IN nomine Domini Dei & salvatoris nostri Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Si erga loca divinis cultibus mancipata propter amorem Dei ejusque in eisdem locis sibi famulantes beneficia oportuna largimur, primum nobis apud Dominum aeternae remunerations rependi non diffidimus. Idcirco noverit sagacitas seu utilitas omnium fidelium nostrorum tam praesentium quam & futurorum quoniam vir venerabilis Monellus Abba vel monasterio sancti Hilarii, quod est sicutum in pago Carcassonenſe super rivum qui dicitur Leuchus, constitutum in honore sancti Saturnini martyris, ubi etiam praedictus sanctus Hilarius confessor corpore requiescit, ad nostram accedens clementiam, deculit obtutibus nostris quandam auctoritatem Domini & genitoris nostri Karoli bona memoria piaissimi Augusti, in qua continebatur insertum qualiter idem genitor noster ipsum monasterium ad deprecationem praedecessoris sui Nampioni Abbatis sub suo suscepisset mundeburdo vel defensione, videlicet ut monachi in eodem monasterio commorantes cum omnibus rebus eorum quiete vivere abique aliquis infestatione licueret. Pro firmitate namque studio postulavit nobis praedictus Monellus Abba ut eundem monasterium cum cellulis sibi subiectis, que nuncupatur Garelians, & alia que nuncupatur sancti Martini, & villam juxta ipsum monasterium que vocatur Salas, ubi est Ecclesia constructa in honore sancte Mariae semper virginis, quam & nos eidem monasterio concessimus,

Tom. II.

cum adjacentiis vel terminis praedictorum locorum, sub nostra constituerimus defensione & immunitatis tuitione. Cujus praecibus ob amorem Dei & reverentiam divini cultus libenter autem accommodare placuit, & hoc nostra auctoritatis praeceptum immunitatis arque tuitionis gratiam fieri determinimus, per quam pricipimus atque jubemus ut nullus iudee publicus vel quilibet ex judicaria potestate in Ecclesiis aut loca vel agros seu reliquias possessiones praedicti monasterij, quas moderno tempore iuste & rationabiliter possidet, vel quae etiam deinceps in jure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augeri, ad causas audiendas, vel feda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fidejussiones tollendos, aut homines ipsius monasterij tam ingenuos quam & servos super ipsum terram commandentes iuste distingendos, nec ullas redhibitiones aut illicitas occasiones requirendas, nostris & futuris temporibus ingredi audeat, vel ea que supra memorata sunt penitus exigere presumat, & quicquid de rebus praefati monasterij sicutus sperate poterit, totum nos pro aeterna remuneratione praefato monasterio concedimus, ut in almonia patiperum & stipendio monachorum ibidem Deo famulantur perpetuo proficiat in augmentum. Et quandoquidem divina vocatione supradictus Abba vel successores ejus de hac luce migraverint, quandiu ipsi monachi inter se tales invenire potuerint qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, per hanc nostram auctoritatem & consensum licentiam habent eligendi Abbates; quatenus ipsos monachos, qui ibidem Deo famulantur, pro nobis & conjugi proleque nostra aequa stabilitate totius imperii nostri à Deo nobis concessi, ejusque clementissima miseratione per immensum confervandi, Domini immanem clementiam jugiter exorare delectet. Hanc itaque auctoritatem, ut pleniorum in Dei nomine obtineat vigorem & à fidibus sancte Dei Ecclesie & nostris verius creditur & diligenter observetur, manu propria subter firmavimus & anuli nostri impressione signari jussimus.

XXX.

Preceptum Ludovici Pij Imperatoris pro Ecclesia Aurelianensis.

IN nomine Domini & salvatoris nostri Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Si liberalitatis nostra manere locis Deo dicatis quiddam conferre munus beneficij, & necessitatis ecclesiasticas ad petitiones fæderorum nostro relevamus juvamine, atque imperiali tuemur muninime, id nobis & ad mortalem vitam temporaliter transfigendam & ad aeternam felicitatem obtinendam profuturum liquidò credimus. Noverit interea sagacitas seu utilitas omnium fidelium sancte Dei Ecclesie nostrarumque tam praesentium quam & futurorum quia vir venerabilis Theodothus Aurelianensis Ecclesie Archiepiscopus obtulit obrutus nostris auctoritatem Domini & genitoris nostri

Ex chartario Ecclesie Aurelianensis.
VVU